

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport*

Granskning av kommunens
årsredovisning per 2007-12-31

Oxelösunds kommun

2008-03-17

Matti Leskelä

Pär Lindberg

*connectedthinking

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	1
2	Revisionsfråga och metod	1
3	Sammanfattande bedömning	2
4	Granskningsresultat	3
4.1	Kommunens ekonomi	3
4.2	Måluppfyllelse	4
4.2.1	Ekonomiska och finansiella mål utifrån god ekonomisk hushållning	4
4.2.2	Verksamhetsmål utifrån god ekonomisk hushållning	5
4.3	Årsredovisningen utifrån KRL och normerande organ	6
4.3.1	Drifts- och investeringsredovisning	6
4.3.2	Resultaträkning	6
4.3.3	Balansräkning	7
4.3.4	Sammanställd redovisning	8
4.3.5	Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper	9

1 Bakgrund

Den kommunala redovisningslagen (KRL) reglerar externredovisningen. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning och gällande normgivning.

Granskningen som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv skall besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall i förhållande till mål och ekonomiska ramar, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vår granskning av årsredovisningen har omfattat:

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar att bedöma ett urval av underlag och bilagor för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

3 Sammanfattande bedömning

Vi har till följd av vår granskning kommit fram till nedanstående svar på revisionsfrågorna:

- **Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall i förhållande till mål och ekonomiska ramar?**

Vår bedömning är att årsredovisningen lämnar upplysning om utfallet i förhållande till mål och ekonomiska ramar.

3 av 5 finansiella mål är uppnådda för helåret. Soliditetsmålet om 45 % är ej uppnått för helåret. Rensas kommunens balansräkning från koncerninterna lån så överstiger soliditeten målet.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas verksamhetsmål överlag har en god koppling till de 6 koncernövergripande verksamhetsmålen. Vissa övergripande mål är av långsiktig karaktär varför en slutlig avstämning av uppfyllelsen ej kan ske innevarande år. Vi konstaterar dock att målet om fler bostäder har uppfyllts samt att målet att förbättra folkhälsan delvis uppnåtts.

Kommunens mål är ett balanskravsresultat om 1% av skatter och statsbidrag. Målet har uppnåtts. En öronmärkning om 5,8 mkr har gjorts i balanskravsutredningen. Detta är ingen bokförd kostnad utan endast en markering inom balanskravet.

Erhållen utdelning från de kommunala bolagen har ökat med 3,7 mkr jämfört med föregående år.

- **Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?**

Vår bedömning är att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande med undantag av att de kortfristiga skulderna gällande statsbidrag för utbildningsverksamheten samt extra anslag för närmiljö etc. enligt vår bedömning ej kan betraktas som balansgilla.

Kommunen avviker från god redovisningssed när det gäller semesterlöneskulden som ej beräknas per bokslutsdagen utan per den 31 oktober.

4 Granskningsresultat

4.1 Kommunens ekonomi

Det ekonomiska resultatet för 2007 uppgår till 13,1 mkr (föregående år 4,1 mkr). Beräknat helårsresultat enligt "Mål och budget 2007-2009" uppgår till 8,4 mkr. Det budgeterade resultatet uppgår efter tilläggsbudget till 12,4 mkr.

Resultatförändringen jämfört med föregående år framgår av sammanställningen nedan.

	mkr	%
Resultat 2006	4,1	
Intäktsökning	3,6	4,6%
Kostnadsökning inkl. avskrivningar	-20,7	4,3%
Ökning av skatteintäkter o statsbidrag	22,2	5,5%
Förbättrat finansnetto	3,9	
Resultat 2007	13,1	

Ökningen av verksamhetens kostnader är 4,3 %. Skatteintäktsökningen för året är 5,5 %. Skatteintäkterna kan ej förväntas uppvisa samma stora ökningstakt kommande år. Förbättringen av finansnettot förklaras av att utdelningar från de kommunägda företagen är 3,7 mkr högre än föregående år. De långfristiga skulderna har under året ökat med 127 mkr. Samtidigt har de finansiella anläggningstillgångarna ökat med 149 mkr under året.

Det redovisade balanskravsresultatet uppgår till 4,3 mkr efter att bokförda reavinster om 4,1 mkr samt öronmärkning om 5,8 mkr för framtida pensionskostnader avräknats. Vidare har justering skett för en kostnad om 1,1 mkr till följd av förändringar i antaganden om livslängd samt räntenivåer hos pensionsadministratör. Lagens balanskrav bedöms vara uppfyllt.

Årets resultat	13,1
Pensionsavsättning	-5,8
Justering pensionskostnader	+1,1
Realisationsvinster	-4,1
Redovisat balanskravsresultat	4,3

Vid delårsrapporten var prognosen att styrelse- och nämndsresultatet skulle bli 2,7 mkr bättre än budgeterat. Utfallet vid årets slut blev 4,8 mkr bättre än budgeterat. De kommunala verksamheterna har, fränsett ett mindre underskott inom Kultur- och fritidsnämnden, ekonomin i balans.

4.2 Måluppfyllelse

4.2.1 Ekonomiska och finansiella mål utifrån god ekonomisk hushållning

Vi har granskat hur de övergripande finansiella målen är utformade i kommunens budgethandling för år 2007 samt på vilket vis uppföljning sker av dessa i delårsrapporten. I budgeten har det koncernövergripande målet "Kommunens ekonomi ska vara stabil" fastställts. De fem målen har följts upp i årsredovisningen. Nedan anges målen tillsammans med vår kommentar om uppfyllelsegrad.

1. Kommunens resultat (enligt balanskravsregeln) ska vara 1 % av skatter och generella statsbidrag. Skatteintäkter och statsbidrag uppgår till 426 mkr. Balanskravsresultatet är 4,3 mkr. Målet har uppnåtts. Målet hade dock ej uppnåtts utan den extra utdelning om 2,7 mkr som bokförts under slutet av räkenskapsåret.
2. Minst 2 % av ansvarsförbindelsen inkl. särskild löneskatt ska sättas av inom resultatet. Ansvarsförbindelsen är 290 mkr. Öronmärkning har gjorts med 5,8 mkr (2%) i balanskravsutredningen. Då bokföringsmässig avsättning ej gjorts i balansräkningen bedömer vi att målet ej är uppnått.
3. Soliditeten ska öka till 45%.Soliditeten är 35,5%. Målet är ej uppnått. Exkluderas koncerninterna fordringar och skulder så överstiger soliditeten måltalet.
4. Investeringar ska finansieras utan upplåning. Kommunens investeringar har finansierats med egna medel. Den ökade upplåningen förklaras av vidareutlåning till kommunens bolag via internbanken. Långfristiga skulder har ökat med 127 mkr. Utlåningen inom koncernen har ökat med 149 mkr. Upplåning har således skett för bolagens räkning och ej för egna investeringar. Målet är uppnått.
5. Finansnettot ska öka med minst 0,3 mkr per år. Målet uppnås för helåret. Förbättringen är 3,9 mkr.

Enligt vår bedömning är tre av fem finansiella mål är uppfyllda.

4.2.2 Verksamhetsmål utifrån god ekonomisk hushållning

I budget för år 2007 finns 6 strategiska mål som är koncerngemensamma. För de olika målen har ett mått för bedömning av måluppfyllelse tagits fram av kommunen. De 6 koncernövergripande målen samt redogörelse kring aktiviteter för att nå målen redovisas i årsredovisningen. Våra kommentarer kring målen och dess uppfyllelse anges nedan.

- 1) Målet avseende fler bostäder kan anses vara **uppfyllt** då flera bostäder har tillkommit. Vidare pågår ett omfattande exploateringsarbete enligt årsredovisningen.
- 2) Målet gällande närmiljön gäller 2008 och ett uttalande om uppfyllelsen kan därför ännu ej ske.
- 3) Folkhälsan ska förbättras. Ohälsotalet i antal dagar i kommunen har minskat. Differensen mot länsnittet har dock ej minskat i enlighet med målsättningen. Folkhälsomålet kan **delvis** sägas vara uppfyllt.
- 4) Invånarnas synpunkter ska inhämtas på ett strukturerat sätt. I årsredovisningen redogörs för ett antal åtgärder för att öka delaktigheten. Vi ser det som oklart om delaktigheten ökat jämfört med tidigare varför uttalande om måluppfyllelse är svår att göra.
- 5) Bättre bemötande och tillgänglighet för invånare, brukar och kunder. Klagomålen ska minska. Redovisning sker av antal klagomål under året men ej av förändring av antal jämfört med föregående år. Uttalande om måluppfyllelse kan därför ännu ej göras även om ett aktivt arbete i målets riktning förefaller pågå.
- 6) Avser mål om trygg och säker uppväxt. Som det konstateras i årsredovisningen är målet svårt att mäta. Flertalet åtgärder har dock vidtagits enligt årsredovisningen.

Vi kan dock konstatera att ohälsotalet, som kommunen har som mått på folkhälsan, har förbättrats mer i kommunen än i länet. Samtidigt har sjukfrånvaron bland kommunens anställda minskat från 8,8% för år 2006 till 8,2% för 2007.

För kommunstyrelsen samt för nämnderna sker en uppföljning av de mål som är fastställda i budget. Uppföljningen är relativt välstrukturerad. Måluppfyllelsen kan dock redovisas tydligare i vissa fall. T.ex. kan en redovisning ske där det för varje mål anges om det är uppfyllt, delvis uppfyllt, ej uppfyllt eller om målet ska mätas av senare.

Vi menar att Utbildningsnämndens samt Kommunstyrelsens redovisningar av måluppfyllelse är tydliga då läsaren av verksamhetsberättelsen snabbt kan få en bild av målens uppfyllelse.

Arbetet med att ta fram mätbara mål och sedan genomföra de aktiviteter som ligger till grund för kommunens måluppfyllelsebedömning måste prioriteras av samtliga nämnder.

4.3 Årsredovisningen utifrån KRL och normerande organ

4.3.1 Drifts- och investeringsredovisning

Vi har främst granskat att:

- budgeterade och redovisade kostnader och intäkter redovisas i sammanfattning
- jämförelse med tidigare år görs
- investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med överförda poster till balansräkningen och kassaflödesrapporten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att drifts- och investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas investeringsnetto enligt investeringsredovisningen uppgår till 16,6 mkr. Det totala investeringsnettot uppgår till 11,4 mkr enligt kassaflödesanalysen. Förslagsvis kan investeringsredovisningen utökas till att omfatta kommunens samtliga investeringsinköp och försäljningar.

Immateriella tillgångar om 2,1 mkr har aktiverats i balansräkningen. Sedan delårsrapporten har endast mindre aktiveringar skett. Vi menar att kommunen ska vara restriktiva med att bokföra kostnader som immateriella tillgångar.

4.3.2 Resultaträkning

Resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året (KRL 5:1).

Vi har granskat att:

- resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Bedömning och iakttagelser

Vi har granskat ett urval av periodiseringar. Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över årets resultat. Bland de kortfristiga skulderna finns dock två poster som vi menar borde bokförts som intäkter under innevarande år.

Statsbidragsmedel om 1,5 mkr avseende 2007 och tidigare är bokade som kortfristiga skulder. Vi menar att det korrekta hade varit att matcha dessa intäkter mot uppkomna kostnader under 2007 samt tidigare år.

Medel om 0,7 mkr för gatu- och närmiljö är bokförda som kortfristiga skulder. Detta avser medel som skuldbokförts redan i föregående bokslut för 2006. Dessa medel förbrukades ej under 2007.

Om ovanstående två poster hade bokförts som intäkter 2007 så hade resultatet blivit 2,2 mkr bättre.

4.3.3 Balansräkning

Balansräkningen skall enligt KRK i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång. Ställda panter och ansvarsförbindelser skall tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- balansräkningen är uppställd enligt KRL
- en kassaflödesanalys har upprättats
- noter finns i tillräcklig omfattning

- upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder samt eget kapital. Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer bedöms finnas i tillräcklig omfattning.

Vi bedömer i stort att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL. Underlagen till periodiseringar kan i vissa fall utvecklas så att det klarare framgår varför en post betraktats som interimspost.

4.3.4 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningens syfte är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska åtaganden oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Den sammanställda redovisningen skall vidare innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens och de juridiska personernas resultat- och balansräkning. (KRL 8:2)

Vi har granskat att:

- den sammanställda redovisningen är uppställd enligt KRL och även innehåller en kassaflödesanalys
- noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer till resultat- och balansräkningsposter. Det innebär delposterna i noterna ska vara rensade från interna poster
- den sammanställda redovisningen omfattar samtliga kommunens företag
- konsolideringen omfattar de företag i vilka kommunen har ett betydande inflytande

- beloppen överensstämmer mellan den sammanställda redovisningen och de ingående företagens redovisningar

Bedömning och iakttagelser

Vår bedömning är att koncernredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens samlade verksamhet och förmögenhet.

Koncernresultatet uppgår till 37 mkr (32 mkr). Koncernsoliditeten har förbättrats från 36,7% till 37,7% under året.

Koncernens långfristiga skulder har minskat med 6 mkr under året.

Den extrautdelning om 2,7 mkr som kommunen bokfört som en intäkt i samband med bokslutet har eliminerats i koncernredovisningens resultat- samt balansräkning. Den extra utdelningen är dock ej skuldbokförd i bolagets bokslut.

4.3.5 Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper

Vi har granskat om årsredovisningen lämnar information om tillämpade redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning.

Bedömning och iakttagelser

Vi menar att den information som lämnas är tillräcklig. Semesterlöneskulden i bokslutet är beräknad per 31 oktober. Kommunen upplyser om detta avsteg från god redovisningssed.